

assignatura: GEOGRAFIA RURAL

codi: 28161

professor/a: Pau Garcia Avellaneda (despatx B9-026, ☎ 93- 581 14 59 / ✉ Pau.Garcia@uab.es)

Núria Valdovinos (despatx B4-074, ☎ 93-581 29 67 / ✉ Nuria.Valdovinos@uab.es)

cicle: primer cicle

Quadrimestre: Anual

crèdits: 12 crèdits

tipus: Troncal

Horari de classe Dimarts i Dijous de 11,30-13,00h.

Tutoria Integrada: dimarts de 10,00-11,30h., segon semestre

Observacions: L'assignatura comporta una sortida de camp al Baix Llobregat

CONTINGUTS:

L'espai rural i la seva organització, activitats i paisatges, des del punt de vista de les seves funcions, dinàmiques i processos.

OBJECTIUS:

- Comprendre el funcionament actual de les àrees de baixa densitat a diferents escales i contexts socioeconòmics
- Analitzar el paisatge rural des del punt de vista de la seva configuració, transformació històrica i de la seves lògiques territorials
- Adquirir coneixements sobre la realitat rural des de les múltiples vessants en què aquesta és estudiada: ocupació i aprofitament del sòl, recursos, dinàmiques demogràfiques, activitats econòmiques, impactes mediambientals, polítiques agràries, gestió i planificació territorial
- Aprendre, i adquirir experiència sobre les tècniques i mètodes d'anàlisi propis de la disciplina

TEMARI

1. Els components del paisatge rural: gestió del territori i dinàmiques actuals
  - 1.1 L'espai agro-forestal.
  - 1.2 L'espai agrari i la relació secà-regadiu.
  - 1.3 Els recursos hídrics: el concepte de conca hidrogràfica i la política hidrològica
2. Els factors de l'activitat agrària
  - 2.1 El factor terra. Estudis de casos
  - 2.2 El factor treball. Estudis de casos
  - 2.3 El factor capital. Estudis de casos
3. El canvi alimentari i la reorganització de les activitats agràries
  - 3.1 Agricultura i nutrició
  - 3.2 El canvi alimentari i la reorganització de les activitats agràries
  - 3.3 La cadena agroalimentària: organització i valoració dels fluxes energètics
4. La terciarització de les àrees rurals
  - 4.1 El fenomen de la segona residència
  - 4.2 Noves formes d'ocupació del territori i noves activitats: el turisme rural i l'agroturisme
  - 4.3 L'ecotaxa: la posada en valor dels recursos rurals

AVALUACIÓ

L'assignatura és una assignatura anual que consta de classes teòriques i classes pràctiques. Hi ha programada una sortida de camp per a aprendre *in situ* la realitat concreta d'una àrea rural. L'avaluació dels continguts es realitzarà en base als coneixements adquirits tant a les classes teòriques com pràctiques. Per a ser avaluat és imprescindible que l'estudiant segueixi amb regularitat les classes, en part, perquè els exercicis pràctics es resolen a l'aula de forma comuna. L'avaluació final de l'assignatura contempla tres qualificacions parcials amb diferent ponderació:

- a) nota promig de dues proves escrites de caràcter parcial i eliminatòries en quant a matèria. Cada parcial ha de ser aprovat, o superat, amb més d'un 5 (60%)
- b) nota de la ressenya d'una obra a escollir entre les que es citen a la bibliografia (10%)
- c) nota del treball sobre la sortida de camp al Baix Llobregat (20%)
- d) entrega d'exercicis pràctics i participació en les discussions i debats proposats a classe (10%).

TUTORIA INTEGRADA

Sessions de seguiment per grups reduits dels progrésos acadèmics dels estudiants, control de les dificultats sorgides en la comprensió dels conceptes teòrics i en la realització de les diverses activitats programades. Tutorització per grups reduits del procés d'elaboració del treball de curs. Sessions de preparació dels examens.

BIBLIOGRAFIA

Aldomà, Ignasi (1999), *Amb el permís de Barcelona, l'altra societat urbana*. Lleida, Pagès Editors.

Cadenas Marín, Alfredo (coord.) (1995), *Agricultura y desarrollo sostenible*, Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

El Campo (1994), núm. monogràfic "Agricultura y Medio Ambiente", 131, Banco Bilbao Vizcaya.

El Campo (1995), núm monogràfic "La mujer rural", vol 133, Banco Bilbao-Vizcaya.

Fumey, Gilles (1997), *L'Agriculture dans la nouvelle économie mondiale*, Paris, Presses Universitaires de France.

García Ramon, Maria Dolors y Baylina Ferré, Mireia (eds.) (2000), *El nuevo papel de las mujeres en el desarrollo rural*, Oikos-Tau, Vilassar de Mar.

Goodman, David & Redclift, Michael (1991), *Refashioning Nature. Food, Ecology and Culture*, Routledge, London.

Gordi, J. (ed.) (2000), *Boscos i territori*, Girona, Servei de Publicacions de la UdG.

Gourou, Pierre (1991), *L'Afrique troicale, nain ou géant agricole?*, Paris, Flammarion.

Hobbelink, Henk (ed) (1987), *Más allá de la Revolución Verde. Las nuevas tecnologías genéticas para la agricultura, ¿Desafío o desastre?*, Barcelona, Lerna.

Lowe, Philip; Marsden, Terry i Whatmore, Sarah (coord.) (1993), *Cambio tecnológico y medio ambiente rural. Procesos y reestructuraciones rurales*, Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

Mangas Novas, José M. (1984), *La propiedad de la tierra en España: los Patrimonios Públicos. Herencia contemporánea de un reformismo inconcluso*, Madrid, Instituto de Estudios Agrarios, Pesqueros y Alimentarios.

Marsden, Terry; Lowe, Philip i Whatmore, Sarah (ed) (1990), *Rural restructuring. Global processes and their responses*, London, David Fulton.

Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación (1993), *Agriculturas y políticas agrarias en el sur de Europa*, Madrid, Secretaría General Técnica.

Nadal Reimat, Eugenio i Lacasa Marquina, Mónica (1995), *El agua y el regadío en el futuro del mundo rural*, Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.

Naredo, José Manuel (1996), *La evolución de la agricultura en España (1940-1990)*, Granada, Universidad de Granada.

Regidor, Jesús G. (2000), *El futuro del medio rural en España. Agricultura y desarrollo económico*, Madrid, Consejo Económico y Social.

Valle Buenestado, Bartolomé (coord.) (1984), *Geografía y espacios protegidos*, AGE i Federación de Espacios Naturales Protegidos de Andalucía.